

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: Ing. P. H.**, zastoupen JUDr. Tomášem A. Schönfeldem, advokátem, se sídlem Žitná 25, Praha 1, proti **žalovanému: Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, **za účasti:** 1) Ing. K. H., 2) V. H., 3) Ing. L. H., 4) Ing. M. H., 5) M. H., 6) V. H., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2005, č. j. 6 Ca 10/2003 - 90,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se úhrada nákladů řízení nepřiznává.**
- III.** Osoby na řízení zúčastněné **ne mají** právo na úhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností, kterou podal žalobce dne 21. 3. 2005 v zákonem stanovené lhůtě (dále jen „stěžovatel“), se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí městského soudu blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2002, č. j. 36053/02 - Bu, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Okresního úřadu Praha-východ ze dne 16. 9. 2002, č. j. 040/vl.328/2002, jímž orgán I.stupně rozhodl podle § 14 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, že žalobce ani osoby zúčastněné na řízení nejsou účastníky řízení ohledně povolení ke stavbě vodohospodářského díla (vodovod, kanalizace) na pozemcích parc. č. 645/18, parc. č. 645/20, parc. č. 645/10, parc. č. 645/12, parc. č. 645/13, parc. č. 645/ 98, parc. č. 645/100 a parc. č. 646/40 v k. ú. L.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že městský soud opřel své rozhodnutí o skutečnosti, které neměly oporu ve správním spise, v tomto ohledu tvrdí důvod podle jeho názoru uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); soud na jedné straně přihlédl ke zrušení smíru (rozhodnutí Krajského soudu v Praze dne 10. 7. 2001, č. j. 20 Co 246/2001 - 252, jímž byl zrušen smír schválený usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 5. 1995, sp. zn. Nc 1354/94, mezi žalobcem a osobami zúčastněnými na řízení, resp. jejich právním předchůdci, a Pozemkovým fondem České republiky, o tom, že žalobce a osoby zúčastněné jsou vlastníky v usnesení specifikovaných nemovitostí), které v době vydání napadeného správního aktu (15. 11. 2002) nebylo pravomocné, na straně druhé nepřisvědčil námitce žalobce, že pro věc bylo m. j. určující zrušení souhlasu s dědickou dohodou (zrušení rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 18. 12. 1967, sp. zn. 3 Nc 628/67 usnesením Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2003, č. j. 14 Co 505/2003 - 147, 14 Co 506/2003), které ovšem soud vydal až poté, co bylo vydáno napadené správní rozhodnutí.

Při shrnutí průběhu řízení stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že v písemném vyhotovení usnesení o schválení smíru Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. Nc 1354/94 bylo v důsledku chyby v písemném vyhotovení neuvedeno, že stěžovatel nabyl vlastnictví i k pozemkům označeným v bývalé evidenci parc. č. 643 v k. ú. L. V tomto smíru však byl uveden pozemek parc. č. 642, z něž byly mj. zřízeny pozemky parc. č. 645/98 a parc. č. 645/100 v k. ú. L., což soud měl podle stěžovatele přehlédnout.

Městský soud věc nesprávně právně posoudil (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), pokud v řízení před soudem jednal jako se žalobcem pouze s ing. P. H., a s ostatními osobami uvedenými v záhlaví svého rozsudku jednal jako s osobami na řízení zúčastněnými, přičemž je měl podle názoru stěžovatele vyzvat k vyjádření, zda se připojují k žalobě stěžovatele jako další žalobci nebo jako vedlejší účastníci. V odůvodnění svého rozsudku se touto skutečností soud nijak nezabýval.

Další námitkou stěžovatelem uplatněnou pak je, že skutečnost, že v době vydání napadeného rozhodnutí byl v katastru nemovitostí uveden jako vlastník pozemků jiný subjekt, byla skutečností irelevantní, neboť stěžovatel doložil jiné doklady svědčící ve prospěch tvrzeného vlastnického práva stěžovatele; za této situace nebylo možno prokázat opak tvrzení žalobce (stěžovatele), že je vlastníkem dotčených pozemků, a proto s ním mělo být nakládáno jako s účastníkem vodoprávního řízení.

Stěžovatel proto navrhl zrušení napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Dne 21. 6. 2005 městský soud obdržel podání Ing. L. H., M. H. a Ing. M. H. ze dne 17. 6. 2005, v němž uvedli, že po seznámení se s kasační stížností sdělují, že se s touto stížností ztotožňují a navrhují, aby jí bylo vyhověno, dne 23. 6. 2005 obdržel tentýž soud podání V. H. ze dne blíže neoznačeného, v němž uvedla, že po seznámení se s kasační stížností sděluje, že se s ní ztotožňuje a navrhuje, aby jí bylo vyhověno, dne 4. 7. 2005 obdržel městský soud podání Ing. K. H. a V. H. ze dne 30. 6. 2005, v němž uvedli, že se vyjadřují k rozsudku městského soudu č. j. 6 Ca 10/2003 - 90, a sdělují po seznámení se s kasační stížností, že se s ní ztotožňují a navrhují, aby jí bylo vyhověno.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel v průběhu správního řízení o postavení účastníka řízení pozemky parc. č. 645/98 a parc. č. 645/100 v k.

ú. L., jež vznikly z parc. č. 642, neuváděl. V tomto řízení byly uváděny jako sporné pozemky toliko pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L., které vznikly rozdělením pozemků parc. č. 643 (dle PK) v k. ú. L.. Pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L. byly vydány pravomocně rozhodnutím Pozemkového úřadu již v roce 1992 paní M. A., v době vydání napadeného rozhodnutí neexistovalo pravomocné soudní rozhodnutí, kterým by tato knihovná vlastnice byla ve svém právu omezena - stěžovatel tedy nepředložil důkazy, které by zpochybnily zápis v katastru nemovitostí, z něhož žalovaný při rozhodování vycházel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 s. ř. s.) a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního a soudního spisu jsou pro posouzení věci významné následující skutečnosti, přitom Nejvyšší správní soud z důvodu procesní ekonomie nerekapituluje celý průběh správního a soudního řízení, s nímž jsou účastníci seznámeni, a který není v žádném ohledu činěn sporným, nýbrž uvádí pouze skutečnosti, jež jsou pro posouzení kasačních námitek relevantní:

Před Okresním úřadem Praha - východ bylo v listopadu 2001 na žádost M. Z. zahájeno řízení o vydání povolení ke stavbě vodohospodářského díla (vodovodu a kanalizace) v katastrálním území L., na pozemcích parc. č. 645/10, parc. č. 645/12, parc. č. 645/13, parc. č. 645/98, parc. č. 645/100, parc. č. 646/40, parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20. Jednalo se o povolení vydávané příslušným vodohospodářským orgánem jako zvláštním stavebním úřadem podle § 120 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) a podle předpisů vodoprávních (zákona č. 130/1974 Sb., zákona č. 138/1973 Sb.), které byly pro věc určující s ohledem na dobu zahájení řízení, přes skutečnost, že v mezidobí nabývaly účinnosti nové předpisy upravující nakládání s vodami.

K žádosti byly přiloženy souhlasy vlastníků dotčených nemovitostí: stavby měly být povoleny na osmi pozemcích v k. ú. L., z nichž podle výpisu z katastru nemovitostí v době podání žádosti o vydání povolení šest pozemků bylo ve vlastnictví obce L. (parc. č. 645/10, parc. č. 645/12, parc. č. 645/13, parc. č. 645/98, parc. č. 645/100, parc. č. 646/40) a dva pozemky byly podle výpisu z katastru nemovitostí z roku 2001 ve vlastnictví paní M. A. (pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20). Tito „zaknihovaní“ vlastníci dali v řízení vodoprávním souhlas s povolením stavby.

Ing. K. H. předložil tehdejšímu správnímu orgánu I. stupně plnou moc ze dne 21. 11. 2001, kterou jej jeho rodinní příslušníci (manželka V., děti K. /resp. po jeho smrti jeho dědicové manželka Ing. L., děti M. a M./, V. H. a P.) zmocnili, aby je v tomto řízení správním zastupoval, přičemž tvrdili v této plné moci, že jsou spoluvlastníci pozemků parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L.; dožadoval se pro sebe a zastupované rodinné příslušníky postavení účastníka tohoto vodoprávního řízení. Své účastenství v tomto řízení opíral o soudní smír sp. zn. Nc 1354/94 ze dne 10. 7. 1995 schválený Obvodním soudem pro Prahu 1 mezi Pozemkovým fondem České republiky a manželky Ing. K. a V. H., pokud jde mj. o spoluvlastnictví 4/5 pozemku parc. č. 643 a parc. č. 642 (dle PK) v k. ú. L., a mezi jejich dětmi K., V. a P. a Pozemkovým fondem České republiky, pokud jde o mj. 1/5 pozemku parc. č. 642 (dle PK) v k. ú. L.

V průběhu roku 2001 - 2002 ing. K. H., V. H., popřípadě i její děti, vedli několik soudních pří, opírajících se o rozličné právní nástroje ochrany vlastnického práva; společně

jim bylo to, že na straně žalované (odpůrkyně) byla vždy M. A., které podle katastru nemovitostí svědčilo z osmi pozemků, na nichž měla být povolena stavba vodovodu a kanalizace, vlastnické právo pouze ke dvěma, a to pozemkům parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20, jež povstaly z původně označené parc. č. 643 (dle pozemkové knihy) v k. ú. L.. Podle výpisu z katastru nemovitostí ke dni 16. 9. 2002 byla vlastníci i těchto dvou pozemků již obec L.. Správní orgán I. stupně rozhodl dne 16. 9. 2002 (po určitých procesních peripetích), že ing. K. H. a dalších šest příslušníků jeho rodiny nejsou účastníky řízení o povolení vodohospodářské stavby na shora označených osmi pozemcích v k. ú. L.. Odvolání ing. P. H. a ing. K. H. zmocněného zastupovat ostatní příslušníky rodiny žalovaný dne 15. 11. 2002 zamítl a rozhodnutí potvrdil.

Odvolání bylo založeno na existenci smíru schváleného Obvodním soudem pro Prahu 1 v roce 1995, na tvrzení, že vlastnické právo, které je v katastru nemovitostí zapsáno ve prospěch M. A., ve skutečnosti svědčí jim, neboť jde o pozemky, které jí nebyly v restituci vydány po právu a z těchto pozemků byly odděleny pozemky, jichž se řízení o povolení stavby týká. Upozorňovalo rovněž na vedení dalších sporů o určení vlastnictví a vydání nemovitostí, které nebyly v té době skončeny. Existence vlastnického práva není podle odvolatelů závislá na údajích v katastru nemovitostí (poukázali na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího soudu v této věci), v řízení správním nebylo podle nich prokázáno, že by nemohli být dotčeni stavbou na svých vlastnických právech.

Napadené správní rozhodnutí žalovaného pak bylo založeno především na rozboru vztahů k pozemkům parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L., jež vznikly rozdělením z pozemkové parc. č. 643 (jak plyne ze srovnávací sestavy parcel). Soudní spory, na něž odvolatelé poukázali, byly vedeny výhradně vůči vlastníci těchto pozemků, evidované v katastru nemovitostí, M. A. Soudní smír, o který se odvolatelé především opírali, pak byl zrušen pro rozpor s hmotným právem již 27. 6. 2000 (č. j. 12 C 146/95 - 182) Okresním soudem pro Prahu - východ, aby po zrušení krajským soudem pro procesní pochybení byl opětovně zrušen 29. 4. 2002 (č. j. 12 C 146/95 - 316); v důsledku odvolání nabylo toto rozhodnutí právní moci 24. 2. 2003 (rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 8. 1. 2003, č. j. 20 Co 410/2002 - 371). V době rozhodování žalovaného však pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L. byly podle výpisu z katastru nemovitostí ve vlastnictví obce L. (tedy všech osm pozemků, na kterých měla být povolena stavba). Žalovaný za této situace usoudil, že zde jsou veškeré podklady pro to, aby autoritativně deklaroval, že rodina H. nemůže být na svých vlastnických právech stavbou vodovodu a kanalizace v k. ú. L. dotčena.

Povolení ke zřízení vodohospodářského díla (vodovod a kanalizace) podle § 9 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, pak Městský úřad Brandýs nad Labem - Stará Boleslav vydal dne 16. 1. 2003 pod č. j. 040/1938/2001.

Napadené rozhodnutí žalovaného bylo ke včas podané žalobě ing. P. H. přezkoumáno Městským soudem v Praze. Správní žaloba byla opřena o tvrzení, že správní orgán měl prokázat, že nemůže být žalobce dotčen napadeným správním rozhodnutím, což podle jeho názoru plyne z § 14 odst. 1 správního řádu (což se nestalo), dále z primátu existence vlastnického práva nad zápisem v katastru nemovitostí a konečně se žaloba opírala o názor, že v situaci, kdy rozhodnutí o zrušení smíru ve věci vlastnictví dotčených pozemků není pravomocné, existuje zde hmotná duplicita vlastnictví, a proto měl být žalobce považován za účastníka řízení o povolení ke zřízení vodohospodářského díla. K žalobě se připojili ing. K. H., V. H., V. H., ing. L. H., M. H. a M. H.. Na čísle listu 14 spisu Městského soudu v Praze se nachází výzva tohoto soudu osobám zúčastněným, tedy osobám, které se tzv. připojily

k žalobě, v této výzvě byly tyto osoby poučeny o právech osob zúčastněných na řízení a byly vyzvány, aby se ve lhůtě 15 dnů od doručení této výzvy vyjádřily, zda budou práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat. V této lhůtě zůstala výzva soudu bez jakékoli odezvy. Až v průběhu měsíce září, října a prosince 2003 sdělila soudu V. H., že trvá na nařízení jednání v této věci, obdobně tak učinil M. H. a posléze ing. K. H. soudu adresoval podání, v němž upozornil na probíhající soudní pře ve věci vlastnictví pozemků v katastrálním území L. V. H. pak adresovala dne 1. 4. 2004 městskému soudu vyjádření zúčastněné osoby. Městský soud v Praze nařídil na den 11. 1. 2005 jednání, k němuž přizval vedle žalobce ing. P. H., zastoupeného JUDr. Kubíčkem, též osoby na řízení zúčastněné, za které považoval veškeré osoby, které se tzv. k žalobě připojily, a posléze, jak shora uvedeno, v období září - prosince 2003, resp. do dubna 2004, adresovaly soudu různá podání. Městský soud v Praze podle svého rozsudku, nyní napadeného kasační stížností, považoval za rozhodující, zda to byl ing. P. H. jako žalobce, kdo byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Za rozhodné právo městský soud považoval ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu podle něhož je účastníkem řízení i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby než se prokáže opak. Městský soud především konstatoval, že podle srovnávacího sestavení parcel ze dne 6. 1. 2002 byly z původního pozemku parc. č. 643 odděleny pozemky parc. č. 645/12, parc. č. 645/18, parc. č. 645/20 a parc. č. 645/13. Ve vztahu k těmto pozemkům se však nemůže žalobce dovolávat toho, že se jejich spoluvlastníkem stal na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. Nc 1354/94, neboť pozemku parc. č. 643 zapsaného ve vložce č. 346 pozemkové knihy k. ú. L. se schválený smír s pozemkovým fondem ve vztahu k jeho osobě vůbec netýkal. Ve výroku II. tohoto usnesení totiž tento pozemek (643) vůbec není uveden. Pokud se jedná o pozemek původní parc. č. 642 zapsaný ve vložce č. 346 pozemkové knihy k. ú. L., z tohoto pozemku podle shora uvedeného srovnávacího sestavení parcel vznikly mimo jiné parc. č. 645/98 a parc. č. 645/100, které jsou dotčeny předmětnou stavbou, přičemž tento pozemek parc. č. 642 je obsažen ve výroku usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. Nc 1354/94. Podle názoru městského soudu žalovaný správní orgán vyšel správně především z toho, že pro posouzení okruhu účastníků řízení byly rozhodující skutečnosti zápisy v katastru nemovitosti. Podle shromážděných výpisů v katastru nemovitosti byly ke dni zahájení vodoprávního řízení vlastníkem sporných pozemků M. A. a obec L. a v době vydání napadeného rozhodnutí již pouze obec L. Jestliže soudní smír z roku 1995 byl rozsudkem Okresního soudu v Praze - východ ze dne 29. 4. 2002 zrušen, měl městský soud za to, že žalovaný věc posoudil v souladu s § 14 odst. 1 správního řádu, když dospěl k závěru, že žalobce není osobou o jejichž právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, nebo jejíž práva právem chráněné zájmem nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny. Pokud se žalobce v období po podání žaloby dovolával rozhodnutí ve věci schválené dědické dohody (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2003, č. j. 14 Co 505/2003 - 147), k tomu soud uvedl, že ke zrušení rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 18. 12. 1967, sp. zn. 3 Nc 628/67, opravenému usnesení ze dne 12. 8. 2003 došlo až po vydání napadeného rozhodnutí. Za situace, kdy soud věc posuzuje podle skutkových a právních okolností v době vydání rozhodnutí, nebylo důvodu k této skutečnosti v přezkumném řízení soudním přihlížet. Městský soud v Praze proto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 s. ř. s.) a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Věc byla Nejvyšším správním soudem posuzována podle skutkového a právního stavu, jenž tu byl v době vydání napadeného správního aktu (z logiky kasačního řízení plyne, že kasační soud nemůže zohlednit ani skutková, ani právní nova - srov. § 104 a § 109 s. ř. s., a dále, má-li dostát roli soudu kasačního, musí posoudit, zda krajský soud, zde Městský soud v Praze, posuzující napadený správní akt v rozsahu včas a řádně uplatněných žalobních námitek postupoval v souladu s příslušnými právními normami, přičemž použil normy přílehlavé a správně je interpretoval. Uplatněné námitky pak Nejvyšší správní soud podle jejich obsahu podřadil pod důvody uvedené v § 101 písm. a) s. ř. s. (tvrzené nesprávné právní posouzení věci) a § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (vady řízení před soudem, jež mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé).

V posuzované věci jde o rozhodnutí žalovaného o tom, zda žalobce (stěžovatel) byl účastníkem správního řízení o povolení ke zřízení vodohospodářských děl (vodovod, kanalizace).

Poněvadž žádost o povolení ke zřízení těchto děl byla podána v listopadu 2001, jsou relevantními právní předpisy pro posouzení věci následující:

Podle § 127 odst. 1 věty druhé zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, se řízení zahájena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. 1. 1. 2002) dokončí podle dosavadních předpisů. Dosavadními předpisy byly zákony č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon) a zákon č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství. Kompetence příslušných orgánů byla dotčena zejména v souvislosti se zrušením okresních úřadů a vznikem krajských úřadů.

Podle § 9 odst. 1 zákona č. 139/1973 Sb., (vodní zákon) je třeba ke zřízení vodohospodářských děl povolení vodohospodářského orgánu. U vodohospodářských děl přísluší vodohospodářským orgánům působnost stavebních úřadů podle stavebního řádu (§ 9 odst. 4 cit. zákona). Vodohospodářskými díly byly podle § 38 odst. 1 písm. c) cit. zákona též stavby vodovodních řadů a kanalizačních stok.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 130/1974 Sb., postupují vodohospodářské orgány, jde-li o rozhodnutí o zřízení vodohospodářského díla, podle stavebního řádu, popřípadě správního řádu, nestanoví-li zákon č. 130/1974 Sb., jinak.

Zákon č. 130/1974 Sb., nestanovil pro pojednávanou věc speciální právní úpravu, speciální normou zde byl stavební zákon (zákon č. 50/1976 Sb.).

Podle § 59 odst. 1 stavebního zákona jsou účastníky řízení o povolení staveb stavebník, osoby, které mají vlastnická práva nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně osob, které mají práva k sousedním pozemkům, a tato práva mohou být stavebním povolením přímo dotčena.

Podle § 120 stavebního zákona vykonávají působnost stavebního úřadu u vodohospodářských děl orgány vykonávající státní správu na tomto úseku státní správy. Podle § 140 stavebního zákona, není-li výslovně stanoveno jinak, vztahují se na řízení podle tohoto zákona obecné předpisy o správním řízení; tímto zákonem byl zákon č. 71/1967 Sb., správní řád.

Podle § 14 odst. 1 správního řádu věty za středníkem, účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak.

V posuzované věci šlo o stanovení okruhu účastníků v řízení o povolení stavby vodohospodářských děl (vodovod, kanalizace) v k. ú. L., na osmi pozemcích shora blíže specifikovaných: žádost o povolení stavby těchto děl byla podána v listopadu 2001, stavebník doložil souhlas vlastníků těchto osmi pozemků s povolením a provedením stavby (podle výpisu z katastru nemovitostí v době zahájení tohoto správního řízení byla vlastníci šesti pozemků obec L., dvou pozemků, a to parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 paní M. A.). Okruh účastníků tohoto vodoprávního řízení byl s ohledem na subsidiaritu správního řádu primárně určen § 59 stavebního zákona: vedle stavebníka (paní M. Z.) tedy těmito účastníky byli m.j. vlastníci pozemků; podle evidence v katastru nemovitostí to tedy byla obec L. (u šesti pozemků) a paní M. A. (u pozemků parc. č. dle KN 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L.). Stavební zákon je, pokud jde o okruh účastníků řízení o stavební povolení, předpisem lex specialis vůči správnímu řádu, a proto bylo nutno citované ustanovení § 59 stavebního zákona aplikovat přednostně vůči § 14 správního řádu. Již na tomto místě nutno zdůraznit, že aplikace § 137 stavebního zákona (občanskoprávní námitky) nepřicházela v úvahu, neboť toto ustanovení se vztahuje na osoby, které jsou účastníky řízení, zatímco v projednávané věci byl veden spor o to, zda a kdo je účastníkem řízení. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud akceptuje užití § 14 odst. 1 správního řádu věty za středníkem jako obecného předpisu, jenž řeší situaci, kdy se účastenství v řízení domáhá někdo, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech, a to až do doby, než se prokáže opak, neboť tuto situaci speciální zákony na úseku vodního hospodářství a stavebního práva shora citované neřeší.

Ve vodoprávním řízení o povolení stavby vodovodu a kanalizace v k. ú. L. na osmi shora označených pozemcích se za účastníky řízení prohlásili Ing. K. H., V. H., V. H., Ing. P. H., Ing. L. H., M. H. a M. H.; v plné moci, kterou dne 21. 11. 2001 udělili Ing. K. H. k zastupování ve věci povolení stavby vodovodu a kanalizace v k. ú. L. prohlásili, že jsou všichni spoluvlastníky pozemků parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L.. V námitkách ze dne 20. 11. 2001 uvedli, že podle platného rozhodnutí soudu jsou to oni, kdo jsou vlastníky pozemků, a poněvadž o toto vlastnictví se vede spor, není možné v řízení vodoprávním pokračovat, resp. je zahajovat. Ve stanovisku k oznámení o zahájení řízení ve věci účastenství ve vodoprávním řízení ze dne 22. 8. 2002 podaném za Ing. P. H. jeho právním zástupcem, k němuž se jako zástupce za ostatní účastníky připojil Ing. K. H., bylo uvedeno, že „dotčené parcely“ byly vytvořeny z pozemků, které byly předmětem smíru uzavřeného mezi Ing. K. H. a jeho rodinnými příslušníky a Pozemkovým fondem České republiky, tento smír nabyl právní moci v roce 1995, není zaznamenán v katastru nemovitostí. Dále byla ve stanovisku citována rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 600/99, IV. ÚS 512/01 a Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 389/99. Z této judikatury autoři stanoviska především dovozovali, že existence vlastnického práva k nemovitosti (zde pozemkům, na kterých měla být povolena stavba vodovodu a kanalizace) není závislá na údajích v katastru nemovitostí, a poněvadž své vlastnické právo opírali o smír uzavřený v roce 1995, měl podle jejich názoru správní orgán přihlídnout především k soudnímu rozhodnutí a nenechat se vést při svém rozhodování zápisem v katastru nemovitostí.

Stěžovatel se tedy jako jeden z tvrzených spoluvlastníků cítil být přímo dotčen na svých vlastnických právech řízením vodoprávním, a to ve vztahu k určitým pozemkům v k. ú. L. Správní orgány proto musely posoudit, zda existují důkazy, které svědčí proti

tvrzenému vlastnickému právu příslušníků rodiny H., kteří je opírali o smír uzavřený s Pozemkovým fondem a schválený soudem v roce 1995 a o několik soudních sporů vedených na ochranu tohoto vlastnického práva, přičemž na straně žalované (odpůrkyně) vždy v těchto sporech (ať se již jednalo o žaloby na určení vlastnictví, či na vyklizení nemovitostí) byla uváděna paní M. A.. Z plné moci, kterou příslušníci rodiny H. udělili Ing. K. H. na počátku vodoprávního řízení, a v níž bylo tvrzeno vlastnictví pozemků parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L., jež podle výpisu z katastru nemovitostí z doby zahájení tohoto řízení svědčilo paní M. A., jakož i ze skutečnosti, že veškeré soudní spory byly na straně žalované vedeny s paní M. A., lze učinit jediný závěr, že rodina H. ve správním řízení zpochybnila zcela jednoznačně vlastnictví těchto dvou pozemků (druhou otázkou k posouzení však bude, zda dostatečně účinně), zatímco pokud jde o dalších šest pozemků - podle výpisu z katastru nemovitostí v době zahájení vodoprávního řízení ve vlastnictví obce L. (parc. č. 645/10, parc. č. 645/12, parc. č. 645/13, parc. č. 645/98, parc. č. 645/100, parc. č. 646/40 v k. ú. L.), takovéto jednoznačné vyjádření neučinila. Zcela jasné je, že ve správním ani soudním spise není nikde zaznamenán spor s obcí Líbeznice, jenž by se týkal vlastnictví těchto pozemků. Správní orgány obou stupňů také ve svých odůvodněních soustředily pozornost primárně k pozemkům parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L., jejichž „knižovní“ vlastníci byla paní M. A., se kterou rodina H. vedla řadu soudních pří. V době, kdy žalovaný rozhodoval jako orgán II. stupně o odvolání ve věci účastenství příslušníků rodiny H. na vodoprávním řízení (listopad 2002), nebylo vlastnictví paní M. A. k uvedeným dvěma pozemkům a posléze obce L. nijak zásadně zpochybněno. Soudní smír ve věci vlastnictví parcel původně označovaných v pozemkové evidenci pod č. 642 a č. 643 (dle srovnávacího sestavení parcel ze dne 26. 4. 2002 pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 vznikly z původního pozemku č. 643) z roku 1995, podle něhož měli být vlastníky části parc. č. 642 a parc. č. 643 Ing. K. H. a V. H. (výrok I. usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 7. 1995, sp. zn. Nc 1354/94), zatímco jejich děti K., V. a P. byly ve výroku II. tohoto usnesení označeny jako vlastníci části parc. č. 642, přičemž parc. č. 643 se ve výroku II. tohoto usnesení vůbec neobjevuje, byl pro rozpor s hmotným právem zrušen opakovaně, poprvé již v roce 2000, posléze 29. 4. 2002 (sp. zn. 12 C 146/95), aby byl odvolacím soudem tento verdikt potvrzen 8. 1. 2003. Výpis z katastru nemovitostí je veřejnou listinou, jejíž pravdivost může být vyvrácena (§ 22 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí). Jestliže podle výpisu z katastru nemovitostí byla vlastníci shora specifikovaných dvou pozemků paní M. A. a ostatních šesti pozemků obec L., přičemž v době rozhodování žalovaného již podle výpisu z katastru nemovitostí všechny pozemky vlastnila obec L., zatímco soudem schválený smír v roce 1995 byl uzavřen příslušníky rodiny H. na jedné straně a Pozemkovým fondem České republiky na straně druhé, pak tento smír nebyl takovým rozhodnutím soudu, jež by bylo způsobilým vyvrátit evidenci vlastnictví M. A. a obce L. v katastru nemovitostí; ostatně na LV č. 604 (M. A.) po celou dobu správního řízení byly soudní spory vyznačovány poznámkami, duplicitní vlastnictví nebylo nikdy podle obsahu správního a soudního spisu zapsáno. Poznámky však mají pouze informativní charakter, samotný zápis poznámky do katastru nemovitostí nemá vliv na vznik omezení rozsahu práv vlastníka.

Žaloba byla podána Ing. P. H., k níž „se připojili“ další členové rodiny. Plná moc pro zastupování před krajským (městským) soudem byla právnímu zástupci udělena pouze Ing. P. H. a soudní poplatek za žalobu byl zaplacen jediným žalobcem. Pokud městský soud zkoumal, zda ve vodoprávním řízení mohl být přímo dotčen na svých právech právě a toliko Ing. P. H., nepochybil. Žaloba byla podána sice za účinnosti části páté občanského soudního řádu účinného do 31. 12. 2002, leč v důsledku ustanovení § 130 s. ř. s. byla tato řízení dokončena podle tohoto procesního předpisu účinného od 1. 1. 2003. Podle § 33 odst. 1 s. ř. s.

jsou účastníky žalobce a žalovaný, podá-li více osob společný návrh, jedná v řízení každý sám za sebe a s účinky jen pro svou osobu (§ 33 odst. 8 s. ř. s.). Osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného správního aktu, nejsou-li účastníky (tedy žalobci) a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných uplatňovat (§ 34 odst. 1 s. ř. s., oznámení o tom, že tato práva budou v řízení uplatňována, lze učinit pouze ve lhůtě stanovené soudem (§ 34 odst. 2 s. ř. s.). Na žalobě ze dne 3. 12. 2002 je jako žalobce uveden pouze Ing. P. H., jenž, jak shora uvedeno, jako jediný udělil pro toto řízení plnou moc JUDr. Kubíčkoví a zaplatil soudní poplatek ve výši 1000 Kč. Městský soud v Praze dne 14. 5. 2003 vyzval Ing. K. H., V. H., V. H., Ing. L. H., M. H. a M. H., aby ve lhůtě 15 dnů od doručení této výzvy soudu oznámili, zda budou v tomto řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení, byli poučeni o tom, že toto oznámení mohou učinit pouze v této lhůtě. V této výzvě byli rovněž obsáhle poučeni o postavení a právech osob na řízení zúčastněných Tato výzva byla s výjimkou M. H. (který posléze soudu omluvil nevyzvednutí zásilek svou nepřítomností na území České republiky) doručena všem označeným osobám v rozmezí 16. - 21. 5. 2003, ovšem v soudem stanovené lhůtě žádná z těchto osob na tuto výzvu nereagovala. Bylo proto ze strany městského soudu vysoce nadstandardním procesním postupem, že s těmito osobami bylo v řízení dále jednáno jako s osobami na řízení zúčastněnými, tedy byla posléze přijímána jejich vyjádření a tyto osoby byly přizvány k účasti na jednání soudu, kde měly možnost se k věci vyjádřit přímo. Ani protokol o jednání ze dne 11. 1. 2005, v němž jsou tyto osoby běžně označovány jako osoby na řízení zúčastněné (a některé tak samy činily na svých písemných podáních) nesvědčí o žádné námitce, kterou by tyto osoby ve vztahu ke svému procesnímu postavení vznesly. Namítá-li za této situace v kasační stížnosti stěžovatel Ing. P. H. vadu řízení před soudem (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, a jež měla spočívat v tom, že soud nepřiznal osobám zúčastněným na řízení postavení žalobců, pak tato námitka nemůže obstát. Jak výše vyloženo, soudní řád správní (s. ř. s.) upravuje pouze období tzv. samostatného společenství - tzn., že každý žalobce v soudním řízení správním jedná sám za sebe, a také je povinen zaplatit soudní poplatek sám za sebe, i když žaloba směřuje proti jednomu správnímu aktu. Žalobou se přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného domáhal pouze Ing. P. H. a z obratu o „připojení se“ k žalobě nemohlo v žádném případě plynout, že se tyto osoby domáhají postavení žalobců. Z jejich dalšího postupu naopak vyplynulo, že, byť po lhůtě stanovené soudem, uplatňovaly svá práva jako osoby na řízení zúčastněné. Mohly tak rovněž podat kasační stížnost (§ 102 s. ř. s.) a svá práva hájit před Nejvyšším správním soudem, což neučinily. Není pravdou, že se městský soud těmito okolnostmi v odůvodnění rozhodnutí nezabýval, výslovně uvedl, že s ostatními osobami kromě žalobce jednal jako s osobami na řízení zúčastněnými (č. 1. 95 soudního spisu, čtvrtý odstavec odůvodnění), při rekapitulaci ústního jednání (č. 1. 93 soudního spisu) soud výslovně označoval ostatní příslušníky rodiny H. jako osoby na řízení zúčastněné, o čemž svědčí i protokol o jednání založený v soudním spise na čl. 86. Tato námitka je tedy nedůvodná.

Ing. P. H. (žalobce nyní v postavení stěžovatele) nemohl být na svých právech dotčen napadeným rozhodnutím žalovaného, neboť soudní smír z roku 1995 se netýkal, pokud jde o něj osobně, pozemků parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20, jež vznikly dělením pozemku parc. č. 643, jenž ve výroku sub. II tohoto smíru nebyl nikdy uveden; přitom šlo o pozemky, jejichž vlastnictví M. A. bylo primárně ve vodoprávním řízení zpochybňováno. Na tom nic nemůže změnit skutečnost, kterou nyní stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje, totiž že šlo o zřejmou nesprávnost - pokud tomu tak bylo, nebyla nikdy opravena. V tomto ohledu městský soud učinil správný právní závěr, ke kterému nemá Nejvyšší správní soud čeho by dodával. Námitka směřující na důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (nesprávné právní posouzení věci) je tedy nedůvodná. Pokud městský soud podpůrně pro svou argumentaci

poukázal i na skutečnost, že soudní smír z roku 1995 byl pro rozpor s hmotným právem pravomocně zrušen rozhodnutím odvolacího soudu ze dne 8. 1. 2003, pak sice šlo o okolnost, jež nastala za cca sedm týdnů po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, ovšem nešlo o jedinou skutečnost, která byla důvodem pro zamítavý výrok městského soudu. V době vydání napadeného rozhodnutí žalovaného tedy byl tento smír zrušen doposud nepravomocně, nicméně důvody pro toto zrušení byly tak zásadní a rozpory s hmotným právem natolik evidentní, navíc za shora popsané situace (tedy že smír byl uzavřen s jinou osobou než s „knihovními“ vlastníky dotčených nemovitostí), že bylo možno akceptovat přístup žalovaného, jenž preferoval údaje katastru nemovitostí. Konec konců jistě si musel být vědom, že pokud by případné výsledky soudní pře ve věci vlastnictví dotčených pozemků v budoucnosti jakkoli vyvrátily údaje katastru nemovitostí, riziko veškerých důsledků by nesl žalovaný.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud přehlédl, že stěžovatel v důsledku schválení smíru v roce 1995 s Pozemkovým fondem České republiky nabyt vlastnictví k pozemkům parc. č. 645/98 a parc. č. 645/100, jež vznikly z pozemku původně označeného číslem 642, pak má pravdu pouze v tom, že pozemek č. 642 byl ve výroku II. onoho smíru uveden. Jejich „knihovním“ vlastníkem byla obec L., a to po celou dobu vodoprávního řízení, jak plyne ze všech dostupných výpisů z katastru nemovitostí. Z celého obsahu správního spisu naopak neplyne, že by rodina H. zpochybňovala vlastnictví obce L. k těmto pozemkům v tomto vodoprávním řízení; jak shora uvedeno, například plná moc k zastupování v tomto správním řízení byla výslovně udělena Ing. K. H. jen pokud šlo pozemky parc. č. 645/18 a parc. č. 645/20 v k. ú. L. a rodina H. podle obsahu správního a soudního spisu s obcí L. nevedla žádné spory o vlastnictví pozemků. Městský soud existenci těchto pozemků nepřehlédl, explicitně je v odůvodnění uvedl a evidentně vyšel ze závěru, že vlastnictví obce L. rodina H. nezpochybňovala - ovšem i tak platí závěr o zrušení soudem schváleného smíru jako faktu, který byl pro procesní postup žalovaného do značné míry určující.

Konečně Nejvyšší správní soud přisvědčuje i závěru městského soudu, pokud jde o nemožnost přihlídnout v soudním řízení správním k okolnostem, jež jako celek nastaly po vydání napadeného správního aktu; podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalovaný rozhodoval v listopadu 2002, soudy se otázkami dědického řízení, jež proběhlo v roce 1967, začaly, pokud jde o schválení dědické dohody opatrovnickým soudem, zaobírat poprvé (podle tvrzených skutečností V. H. v podání ze dne 1. 4. 2004) v srpnu 2003. V průběhu řízení o vymezení okruhu účastníků vodoprávního řízení tedy nemohly být otázky dědického řízení posuzovány a nemohl se jimi tedy zabírat ani městský soud. Obiter dictum ovšem z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2003, č. j. 14 Co 505/2003 - 147, 14 Co 506/2003, kterým byl zrušen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 18. 12. 1967, sp. zn. 3 Nc 628/67, opravený usnesením ze dne 12. 8. 2003, č. j. 12 Nc 681/2003 - 112, ve věci schválení dohody vypořádání dědictví po K. H. i narozeném 21. 3. 1873, zemřelém 5. 8. 1966, lze číst, že toto zrušující rozhodnutí ani nové rozhodnutí soudu I. stupně nemá vliv na právní moc a vykonatelnost konečného rozhodnutí bývalého Státního notářství pro Prahu - východ v této dědické věci vedené pod sp. zn. D 1524/66. Městský soud nepochybil, pokud nepřezkoumával napadené rozhodnutí žalovaného pod zorným úhlem skutečností, jež nastaly v období jednoho roku poté, co bylo vydáno.

Nejvyšší správní soud shledav kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, úspěšný žalovaný správní orgán podle soudního spisu nevynaložil v tomto řízení takové náklady, které by odůvodňovaly uložení povinnosti stěžovateli je hradit, a pokud jde o osoby zúčastněné na tomto řízení, obecně právo na náhradu nákladů řízení nemají (srov. § 60 odst. 5 s. ř. s.), resp. mají právo jen na úhradu nákladů vynaložených v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Poněvadž v tomto řízení žádnou takovou povinnost soud neuložil, právo na úhradu nákladů tyto osoby nemají.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu